Liite 2. Marjaniemen nokan asemakaavan lausunnot ja mielipiteet – luonnosvaiheen vastineraportti 29.10.2026

Lausunnot

Pohjois-Suomen Elinvoimakeskus	
14.10.2026	**VASTINE**
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus on laatinut tiesuunnitelman Mt 816 jkpp-väylä välillä Kengänperäntie – Marjaniemen satama ja pysäköintialue vuonna 2026. Tiesuunnitelma on valmis, mutta sitä ei ole lähetetty vielä Traficomille hyväksymiskäsittelyyn, sillä hanke vaatii asemakaavamuutoksen. Tiesuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä elo-syyskuussa 2026. Tiesuunnitelma on parhaillaan lausunnolla sidosryhmillä. Tiesuunnitelman laatimisen aikana on käyty vuoropuhelua kunnan kanssa. Tiesuunnitelman mukainen jalankulku- ja pyöräilyväylähanke on tarkoitus toteuttaa Oulun seudun MAL-hankkeena vuonna 2027 yhteistyössä Hailuodon kunnan kanssa. Elinvoimakeskus on tiesuunnitelman laatimisen aikana käynyt tiivistä vuorovaikutusta ympäristöviranomaisen kanssa alueen luonto- ja pohjavesiasioihin liittyen. Pohjavesisuojauksiin (laajuus, suojaustapa) liittyen on käyty neuvottelu ja sovittu periaatteista ja toimenpiteistä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto) kanssa tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualue on todennut kannanottona kesällä 2025 tienrakentamistoimenpiteiden luontoselvitysten tarvekyselyyn liittyen, että "ELY-keskuksen näkemys on, että hankkeen suunnittelun pohjaksi tulee olla ajantasainen käsitys hankealueen lajistosta ja sen mahdollisista erityispiirteistä, huomioiden rauhoitetut, uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit". Tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä tienpitäjä on tämän jälkeen teettänyt ELY-keskuksen ympäristövastuualueen edellyttämän luontoselvityksen, joka on valmistunut syksyllä 2025.	Asemakaavaluonnokseen oli merkitty voimassa olevaa asemakaavaa mukaillen keto/niittyalueita luo 2-merkinnällä sekä uhanalaisen kasvilajin, ahonoidanlukon esiintymä pistemerkinnällä. Merkintöjä tarkistettiin Elinvoimakeskuksen vastineen perusteella siten, että sekä luo 2-merkinnät että uhanalaisen kasvilajin esiintymämerkintä poistettiin maantien alueelta (LT) kokonaan. Yksi luo 2-merkintä jätettiin kuitenkin Marjaniementien eteläpuoleiselle VL-1-alueelle. Merkintöjen poistamisen yhteydessä pohdittiin luonnonympäristön arvoja suhteessa asemakaavan tavoitteisiin. Asemakaavan ensisijainen tavoite on mahdollistaa tiesuunnitelman toteuttaminen, ja keto/niittyalueiden ja uhanalaisen kasvilajin esiintymän merkitseminen LT-alueelle voisi hankaloittaa ja pahimmillaan estää tiesuunnitelman toteuttamisen. Uhanalaisen kasvilajin esiintymää ei havaittu vuonna 2025 luontoselvityksessä, minkä lisäksi merkintä on likimääräinen. Kyseinen laji saattaa myös piillä pitkiä aikoja maanalaisena, minkä vuoksi sen tarkan sijainnin esittäminen kaavakartalla ei ole tarkoituksenmukaista. Kaavaratkaisun seurauksena osa Marjaniemen

Confidential

Kasvillisuusselvitys on toimitettu Lupa- ja valvontavirastolle tiesuunnitelmaa koskevan lausuntopyynnön yhteydessä. Lausunto 2 (5) 14.10.2026 Asiatunnus PSU/2961/2026 Kaavaselostuksessakin on viitattu tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä vuonna 2025 laadittuun kasvillisuusselvitykseen ja todettu, ettei tien laajennusalueella havaittu vuonna 2025 tehdyssä kasvillisuusselvityksessä huomionarvoisia kasvilajeja, mutta jotkin varttuneemmat männyt merkittiin ylös huomioitavaksi jatkosuunnittelussa. Nämä männyt on huomioitu säilytettävinä tiesuunnitelmassa. Vuonna 2025 tehdyn kasvillisuusselvityksen lähtötietotarkastelussa tunnistetut huomionarvoiset kasviesiintymät tarkistettiin, mutta havaitut esiintymät eivät kuitenkaan sijainneet tiesuunnitelman toimenpidealueella. Kaavaselostuksessa tuodaan esille myös aiemmin vuonna 2023 valmistunut Marjaniemen asemakaavaa varten laadittu luontoselvitys, jossa saatiin kasvillisuuden osalta hieman erilaisia tuloksia kuin vuoden 2025 selvityksessä. Vuoden 2023 selvityksessä useat alueen keto/niittyalueet arvioitiin arvokkaiksi luontokohteiksi ja itse asemakaavassa ne oli osoitettu luo-2-merkinnällä. Kaavaselostuksessa tuodaan esille myös, että asemakaava alueella on tunnistettu Marjaniemen Nokan asemakaavan luontoselvityksessä (2018) arvokkaat Keto-/niittyalueet Marjaniemen ja Riutan kalastajakylien, vanhan luotsiaseman sekä vedenottamon alueilla. Ne on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo-2). Elinvoimakeskuksen näkemyksen mukaan nyt käynnissä olevan kaavatyön pohjana tulee käyttää tiesuunnitelman toimenpidealueella ja kaavakartalla LT-alueella vain uusimman vuodelta 2025 olevan luontoselvityksen tuloksia, jotka pohjautuvat alueen luonnonympäristön osalta tuoreimpiin tietoihin. Voimassa olevassa asemakaavassa on esitetty nyt kaavoituksen kohteena olevalla alueella luo-alueita, jotka ovat pohjautuneet silloisen kaavatyön yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin. Nyt lausunnolla olevan kaavaluonnoksen kaavakartalla on Marjaniemen suunnassa merkitty LT-alueelle luo-2 -alueita (merkitty alla olevaan kuvaan keltaisella). Kaavamääräyksessä luo-2-alueen osalta on todettu, että "Alue tulee säilyttää avoimena ja niukkaravinteisena, ja täydennysrakentaminen tulee mahdollisuuksien mukaan sovittaa luontotyypin ulkopuolisille alueille. Nurmettaminen ja vähäistä laajemmat päällystetyt alueet on kielletty". Kaavaselostuksessa puolestaan todetaan, että "luo-2-merkintää on pyritty esittämään sellaisilla alueilla, joiden pintamaihin tiesuunnitelman toteuttamisen ei arvioida vaikuttavan. Luontoselvityksessä tunnistetuilla	keto/niittyalueista menetetään, mutta niiden osuus koko alueen keto/niittyalueista on kuitenkin pienehkö. LT-alueella sijaitsevat keto/niittyalueet huomioidaan kaavaehdotuksessa yleismääräyksellä *Suunnittelualueella esiintyy vuonna 2018 laaditun Marjaniemen nokan asemakaavan luontoselvityksen osoittamilla alueilla keto- ja niittykasvillisuutta myös luo-2-alueen ulkopuolella. Nämä kasvualueet suositellaan säästettävän mahdollisuuksien mukaan rakentamis- ja kunnossapitotoimenpiteiden yhteydessä.* Pp/t-merkintä muokattiin Elinvoimakeskuksen palautteen mukaan siten, että Marjaniementieltä mahdollistetaan ajoyhteys pelkästään ET-2-alueelle.

Confidential

keto/niittyalueille osuu kuitenkin Lausunto 3 (5) 14.10.2026 Asiatunnus PSU/2961/2026 rakentamista, minkä seurauksena kaavaratkaisu vaikuttaa merkittävästi luo-2-alueiden keto- ja niittykasvillisuuteen suunnittelualueella. Pohjavesisuojattavien ja tasattavien alueiden kohdalta kasvillisuus häviää ainakin väliaikaisesti ja ajoväylien alle jäävä kasvillisuus pysyvästi. Uhanalaisten kasvilajien vahvimmat esiintymät näyttävät sijoittuvan tiesuunnitelmassa osoitetun rakentamisen ulkopuolelle, mikä vähentää niihin kohdistuvia vaikutuksia". Elinvoimakeskus toteaa, että tiesuunnitelman mukaiset toimenpiteet ulottuvat kaavaluonnoskartalla esitettyjen luo-2-alueiden alueelle. Alla ote valmiista tiesuunnitelmasta. Toimenpiteet vaativat mm. nurmettamista alueella, joka on kaavamääräyksen mukaan kielletty. Elinvoimakeskuksen näkemyksen mukaan käynnissä olevassa kaavatyössä on huomioitava kaava-alueen osalta vain uusimman kasvillisuusselvityksen (vuodelta 2025) tulokset, eikä luo-2 -alueita tule merkitä LT-alueelle. Vuonna 2025 tehdyssä kasvillisuusselvityksessä ei ole tullut esille, että kaava-alueella esiintyisi aiemmissa kasvillisuusselvityksissä esille nousseita huomionarvoisia kasvilajeja, jolloin perustetta luo-2 alueiden merkitsemiselle LT-alueelle ei ole. Elinvoimakeskuksen näkemyksen mukaan luo-2 alueet (sekä itse alueen raja että teksti) tulee sijoittaa LT-alueen ulkopuolelle, jotta ne eivät ole ristiriidassa tiesuunnitelman kanssa. Luo-2 -alueiden merkitseminen kaavakartalle luonnosvaiheen mukaisesti voi estää tiesuunnitelman hyväksymisen, ja aiheuttaisi jalankulun ja pyöräilyn väylähankkeen viivästymisen merkittävästi. Kaavaluonnoskartalla on esitetty pistemäisellä merkinnällä LT-alueella uhanalaisen kasvilajin esiintymä aiempaa kaavaa mukaillen, jonka sijainti on likimääräinen. Merkintä perustuu Marjaniemen Nokan asemakaavaan 2018 liittyvään luontoselvitykseen. Kaavamääräyksessä todetaan, että kohteen ympäristö tulee säilyttää luonnonmukaisena. Elinvoimakeskus ei näe perusteltuna ratkaisuna, että kohde on merkitty kaavakartalla LT alueelle, jossa ollaan tiesuunnitelman mukaisesti jalankulun ja pyöräilyn väylähankkeen myötä tekemässä muutoksia nykyiseen ympäristöön. Kuten on jo edellä tässä lausunnossa mainittu, vuonna 2025 tiesuunnitelman yhteydessä tehdyssä kasvillisuusselvityksessä ei Lausunto 4 (5) 14.10.2026 Asiatunnus PSU/2961/2026 löytynyt tiesuunnitelman toimenpidealueelta (LT-alue) huomionarvoisia kasvilajeja, joten merkintä tulee poistaa LT-alueelta. Kaavakartalla on osoitettu Etelähaminantien liittymän pohjoispuolella pp/t -merkinnällä yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu. LT-	

Confidential

alueelle on osoitettu liittymän kohdalle nuolella ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti -merkintä. Elinvoimakeskus huomauttaa, että ajoneuvoliikenteelle kulku liittymästä tulee sallia vain ET-2 -alueelle, joka on kaava-alueen ulkopuolella. Tämän vuoksi elinvoimakeskus näkee tarkoituksenmukaisena ratkaisuna, että pp/t-merkinnällä osoitetaan kaavakartalla kulku vain Marjaniementieltä ET-2 -alueelle saakka ja siitä meren suuntaan pp/t-merkintä vaihdetaan pp-merkintään. Esimerkinomainen raja merkitsemistavan muutokselle on merkitty alla olevaan kuvaan violetilla viivalla. Lausunto 5 (5) 14.10.2026 Asiatunnus PSU/2961/2026 Pohjois-Suomen elinvoimakeskus näkee tärkeänä, että nyt lausunnolla oleva kaavahanke ehtisi kunnassa hyväksymiskäsittelyyn loppuvuoden 2026 aikana, jonka jälkeen tiesuunnitelma voidaan lähettää tienpitäjän toimesta hyväksymiskäsittelyyn. Tiesuunnitelman hyväksymisen jälkeen hanke voidaan toteuttaa yhteistyössä Hailuodon kunnan kanssa vuonna 2027.	

Lupa- ja valvontavirasto	
16.10.2026	**VASTINE**
Asemakaavan valmisteluaineisto on asetettu nähtäville mielipiteiden esittämistä ja lausuntojen antamista varten. Pohjois-Suomen elinvoimakeskus on tienpitäjänä pyytänyt suunnittelualuetta koskevasta mutta osin laajemmasta maantiesuunnitelmasta (Mt 816 välillä Sauvola-Marjaniemi) samanaikaisesti Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa. Virasto toteaa lausuvansa suunnitelmasta erillisesti, vaikka nyt laadittavan kaavan alueella maantiesuunnitelman suunnitteluratkaisuilla voi olla myös kaavoitukseen liittyviä vaikutuksia. Suunnittelualue sijoittuu Hailuodon Marjaniemen alueelle. Maantie toimii sisääntuloreittinä kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä virkistys- ja matkailutoimintojen kannalta keskeiselle ja kehittyvälle satama- ja ranta-alueelle. Siksi muodostuvan tieympäristön laadulla ja toteuttamistavoilla on erityistä merkitystä luonteeltaan herkässä ja arvokkaassa ympäristössä. Alue sijoittuu myös vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle. On hyvä, että jo laadittavan asemakaavan tueksi on olemassa myös tarkempi tiesuunnitelma ja tiesuunnitelman ratkaisut on esitetty kaava-asiakirjoissa. Suunnittelutilanne	Asemakaava on laadittu yhteistyössä Mt 816 tiesuunnitelman laatijoiden kanssa. Tiesuunnitelma on esitetty myös asemakaavaselostuksessa. Asemakaavakartan yleismerkintöjä on ehdotusvaiheessa täydennetty seuraavasti: *Aluetta ja rakennuksia koskevista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.* Kaavaselostusluonnoksen lukuun 3.1.14 on kaavaehdotuksessa lisätty, että Marjaniemen yksityisen luonnonsuojelualueen lisäksi kaava-alueen lähistöllä on tiukasti suojeltua luontotyyppiä. Luontotyyppiä esittävän kuvan tekstiä on päivitetty niin, että sana "arvokas" on muutettu muotoon "tiukasti suojeltuun". Kohteen kuvaukseen on myös liitetty maininta siitä, että rannikon avoimet dyynit on luonnonsuojelulain 9/2023 65 § mukaan tiukasti suojeltu luontotyyppi, jota ei saa hävittää eikä heikentää.

Confidential

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaselostusluonnoksessa (Ramboll Finland Oy, 4.9.2026) on arvioitu laadittavan asemakaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin riittävällä tavalla. Kuten kaavaselostusluonnoksessa todetaan, suunnittelualueella on voimassa Marjaniemen osayleiskaava (voimaan 15.12.2003, muutokset 21.5.2004). Kaavaselostusluonnoksessa todetaan laadittavan asemakaavan ja Marjaniemen osayleiskaavan välillä olevan pieniä, mutta yleiskaavan tarkkuustasoon liittyviä eroja ja asemakaavaratkaisun todetaan noudattavan Marjaniemen yleiskaavan keskeisiä periaatteita. Lupa- ja valvontavirasto näkee asian samoin. Julkinen Kulttuuriympäristö ja maisema Asemakaavan valmisteluaineistossa on esitetty vaikutusalueen tärkeimmät maiseman ja kulttuuriympäristön arvot, jotka ovat valtakunnallisia. Myös suojeltu luotsi- ja majakkayhdyskunta on huomioitu kaava-aineistossa. Lupa- ja valvontavirasto pitää perusteltuna rakennetun kulttuuriympäristön arvojen näkökulmasta ratkaisua, jossa kevyenliikenteen väylä sijoittuu ja leventää itse tieuraa suurimmalta osin tien pohjoispuolelle. Suojeltujen rakennusten ja luotsiyhdyskunnan väliselle puistoalueelle on mahdollista toteuttaa leikkialue osa-aluemerkinnällä osoitetulle alueella (ole). Tälle alueelle on mahdollista myös pienimuotoinen alueen toimintoja palveleva talousrakentaminen. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että näiden kaavaluonnoksessa esitettyjen toimintojen suunnittelun yhteydessä olisi yleisten alueiden suunnitelmasta ja mahdollisista rakentamisluvista hyvä kuulla museoviranomaista rakennetun ympäristön arvojen ja alueen toteuttamisen yhteensovittamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lisäpysäköinnin mahdollistava LP-alue sijoittuu rakennetun kulttuuriympäristön kannalta riittävän etäälle arvokkaista rakennuksista. Kaava-alueen luonnonympäristö on suurilta osin huomioitu hyvin ja alueen luontoarvot on kartoitettu riittävällä tavalla. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan tehdyt kasvillisuusselvitykset antavat tarpeeksi kattavan kuvan alueen luontotyypeistä ja lajistosta, vaikkakin osa lajistotiedosta on voinut jäädä puutteelliseksi vuoden 2025 selvityksen myöhäisestä ajankohdasta johtuen.	Kurtturuusun huomiointi osana tiesuunnitelmaa on mainittu kaavaselostuksessa. Keto/niittyalueet (luo 2) sekä uhanalaisen kasvilajin esiintymä poistettiin ehdotusvaiheen kaavakartasta. Perustelut menettelylle on kuvattu Elinvoimakeskuksen vastineessa. Merkintöjen poistamista on käsitelty vaikutusten arvioinnissa. Pohjaveden suojelua käsitteleviin yleismääräyksiin lisättiin seuraava määräys: *Yleiset pysäköintialueet sekä vähintään viidelle ajoneuvolle osoitetut osoitetut pysäköintialueet tulee edellä mainitun lisäksi varustaa öljynerotuskaivoilla.* Asemakaavamääräyksissä mainittu ”alueellinen ympäristöviranomainen” korjattiin muotoon ”valtakunnallinen ympäristöviranomainen”.

Confidential

Kaavaselostusluonnoksen lukuun 3.1.14 (sivu 17) tulee lisätä, että Marjaniemen yksityisen luonnonsuojelualueen lisäksi kaava-alueen lähistöllä on tiukasti suojeltua luontotyyppiä kuvan 20 osoittamalla tavalla. Kuvan 20 tekstiä tulee myös päivittää niin, että sana "arvokas" korvataan "tiukasti suojeltuun". Rannikon avoimet dyynit on luonnonsuojelulain 9/2023 65 § mukaan tiukasti suojeltu luontotyyppi, jota ei saa hävittää eikä heikentää. Tiukasti suojeltu luontotyyppi eroaa muista 64 §:ssä luetelluista suojelluista luontotyypeistä sillä, että tällä on heikentämiskielto myös ilman rajauspäätöstä. Luontoselvityksessä kaava-alueelta havaittiin lähiympäristön merkittäviä luontoarvoja uhkaavaa ja haitallista vieraslajia, kurtturuusua. Suunnitelma haitallisen vieraslajin hävittämisestä ja levittämisen ehkäisemisestä tulee mainita kaavaselostuksessa ja sisältyä tiesuunnitelmaan. Kaavamääräysten kohdassa "luonnonympäristö ja luonnonmaisema" viimeistä lausetta esitetään poistettavaksi. Koko asemakaava-alueen voidaan katsoa olevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän alueen lähiympäristössä. Voimassa olevasta asemakaavasta on poistettu ja pienennetty rakentamisen vuoksi luo-2 alueita. Luo-2-alueet on kaavaluonnoksessa merkitty keto-/niittyalueiksi. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu, että ketojen ja niittyjen pinta-ala tulee rakentamisen myötä kaava-alueella pienenemään. Kaava-alueelta rakentamisen myötä katoavia keto- ja niittyalueita tulisi pyrkiä korvaamaan uusilla keto- ja niittykasvillisuudelle soveltuvilla alueilla. Keto- ja niittykasvillisuuden leviäminen ja kehittyminen mahdollistuu säilyttämällä luontainen hiekkapohja sekä alueella luontaisesti viihtyvä kasvillisuus, sekä pitämällä alueen varjostavalta kasvillisuudelta avoinna syysaikaisten niittojen avulla. Tienvarret ovat perinnemaisemien vähennyttyä monin paikoin muodostuneet niittylajistolle tärkeiksi uuselinympäristöiksi. Uhanalainen kasvilajiesiintymä, alueellisesti uhanalainen ahonoidanlukko, on kaavaluonnokseen merkitty asianmukaisesti likimääräisenä. Noidanlukot voivat piillä pitkään maanalaisena ja tämän esiintymän sijainti ja koko on vaihdellut vuosien välillä voimassa olevan asemakaavan luo-2-alueen sisällä. Luo-2-alueen pieneneminen ja tälle rakennettava kevyen liikenteen väylä voi heikentää esiintymää. Tämä tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa.	

Confidential

Rakentamisessa tulee pyrkiä säilyttämään lajiesiintymän ympäröivä ketomaasto mahdollisimman luonnontilaisena. Lisäksi uhanalaisen lajin elinympäristön pirstoutumisen heikentävää vaikutusta voi pienentää esimerkiksi säilyvän luo-alueen hoidolla. Keto uhanalaisen kasvilajin esiintymän kohdalla on hoidon puutteesta kasvanut umpeen, mikä todennäköisesti on vaikuttanut esiintymän heikentymiseen. Pohjavesien suojelu Kaavaselostusluonnoksessa on tunnistettu Marjaniemen vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue ja sen merkitys kunnan vedenhankinnalle. Kaavaluonnoksessa pohjavesialuetta ja pohjavesien suojelu koskevat määräykset ovat pääosin kattavat ja asiaan kuuluvat. Kaavaluonnoksen vedenottamon valuma-aluetta koskevan kaavamääräyksen mukaan "alueella sijaitsevat tai sille toteutettavat pysäköintialueet tulee päällystää tiiviillä asfaltilla ja hulevedet johtaa pois vedenottamon valuma-alueelta siten, että niistä ei aiheudu haittaa pohjavedelle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että *vedenottamon valuma-aluetta koskevaan kaavamääräykseen on syytä lisätä, että yleiset pysäköintialueet sekä vähintään viidelle ajoneuvolle osoitetut pysäköintialueet tulee edellä mainitun lisäksi varustaa öljynerotuskaivoilla.* Öljyerottimet sisältyvät Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan tiesuunnitelmaan. Kaavaluonnoksen kaavamääräyksissä käytetään useassa kohtaa termiä alueellinen ympäristöviranomainen. Tällä ilmeisesti tarkoitetaan Lupa- ja valvontavirastoa, joka on valtakunnallinen ympäristöviranomainen. Asiakirjan hyväksyminen Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.	

Oulun seudun ympäristötoimi	
23.10.2026	**VASTINE**
Ympäristötoimen näkemyksen mukaan pohjaveden suojelua koskevaa määräystä hulevesien johtamisesta autopaikoitus- ja katualueilta tulisi selkeyttää. Määräyksessä tulee edellyttää, että kyseisten alueiden hulevedet johdetaan tiiviissä putkessa pohjavesialueen ulkopuolelle tai jätevesiviemäriin. Täten myös johtoalueelle sijoitettava	Suunnittelussa purkuputken reitti ja suunta on valittu maaston korkeuserojen takia, lyhin matka mereen. Hulevesien purkusuunta maantien eteläpuolella Etelähaminantien suuntaisesti johtaa

Confidential

paikoitusalueiden hulevesiputkiston purkuputki tulee ulottaa pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle. Paikoitusalueiden tulee olla tiiviisti pinnoitettuja myös sähköautojen latauspaikkojen osalta. Ympäristötoimi katsoo, että kaavaluonnoksesta tulee poistaa vedenottamon valuma-aluetta koskeva erillinen merkintä ja siihen liittyvät määräykset. Pohjaveden suojelua koskevien määräysten tulisi koskea yhdenmukaisesti koko pohjavesialuetta. Lisäksi kaavakarttaan tai kaavaselostukseen ei tule sisällyttää kriittistä infrastruktuuria koskevia tarkkoja sijaintitietoja, kuten pohjavesiputkien tai vedenhankintaan liittyvien rakenteiden sijainteja. Asemakaavaselostuksessa viitataan alueelta laadittuihin luonto- ja linnustoselvityksiin. Ympäristötoimi katsoo, että kaava-aineiston läpinäkyvyyden varmistamiseksi kaikki kaavaselostuksessa käytetyt selvitykset tulee liittää kaava-aineiston liitteiksi. Lisäksi ajantasaisen luontoselvityksen tulee kattaa koko suunnittelualue. Sähköpostitse saadusta kasvillisuusselvityksestä ei käynyt selkeästi ilmi, kattaako se koko kaavamuutosalueen. Toimivalta Ympäristöjohtajan allekirjoittamiin (mukaan lukien lausunnot muutoksenhaku viranomaisille): Oulun kaupungin hallintosäännön 26.1. §:n mukaan Oulun seudun ympäristötoimi - liikelaitoksen johtokunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallintosäännön § 22 mukaan liikelaitoksen johtaja käyttää puhevaltaa liikelaitoksen johtokunnan puolesta ja antaa lausunto- ja tuomioistuimille ja muille viranomaisille.	Marjaniemen yksityiselle luonnonsuojelualueelle, eikä sitä nähty mahdolliseksi. Suunniteltu ratkaisu mahdollistaa myös vähimmät puuston hakkuut ja luontovaikutukset sekä on maaston korkeuserojen puolesta edullisin toteuttaa. Hulevesiä ei nykyisen suunnitteluohjeistuksen mukaan pureta jätevesiviemäriin. Hulevedet johdetaan suljetussa hulevesiviemärissä öljynerotuskaivon kautta pohjavesisuojattuun selkeytysaltaaseen. Pohjavedensuojaus toteutetaan bentoniittimatolla. Vedet johdetaan altaasta viemäriä pitkin mereen. Järjestelmä on onnettomuustilanteessa suljettavissa. Altaan hyötytilavuus on noin 100 m3 ja sakkatilavuus noin 30 m3. Tiesuunnitelmaratkaisusta pyydettiin suunnittelun aikana lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta. Lausunnossaan ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue edellytti pohjavesisuojausta maantielle pohjavedenottamosta vähintään 200 m matkalle itään päin. Pohjaveden virtaussuunta on länteen kohti merta. Tiesuunnitelmassa on suojausta esitetty noin 350 m matkalle. Tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu on esitelty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle (nyk. LVV) kokouksessa 19.11.2025. Kokouksessa esitetty suunnitelmaratkaisu, ml. käsiteltyjen hulevesien johtaminen mereen, hyväksyttiin ja suunnittelua jatkettiin esitetyn mukaisesti. Asemakaavaan on lisätty maininta siitä, että myös sähköautojen latauspaikkojen tulee olla tiiviisty pinnoitettuja. Vedenottamon valuma-aluetta ei haluta poistaa kaavateknisistä syistä, mutta pohjaveden suojelua koskevia

Confidential

	määräyksiä muutetaan vastaamaan koko pohjavesialuetta. Asemakaavaehdotuksessa ei ole esitetty kriittistä infrastruktuuria koskevia tarkkoja sijaintitietoja. Tarkkoja luontoselvitysten tietoja ei esitetä kaavaehdotuksessa, sillä aineistoissa on tarkkoja tietoja uhanalaisista lajeista. Aineistot on toimitettu niitä pyytäneille viranomaistahoille.

Oulun museo- ja tiedekeskus / Arkeologia	
15.10.2026	**VASTINE**
Hailuodon kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivan Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausuntoa Marjaniemen nokan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen luonnoksesta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä. Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Alueen muinaisjäännöstilanne tilanne on todettu asianmukaisesti kohdassa 3.1.3 rakennettu kulttuuriympäristö viitaten Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin 8.6.2026 tilanteen mukaisesti. Kun arkeologinen kulttuuriperintö eroaa luonteeltaan rakennetusta kulttuuriympäristöstä museo suosittaa kohdan otsikon täsmentämistä muotoon rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö. Alueellisella vastuumuseolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta muuta huomautettavaa nähtävillä olevasta asemakaavan laajennuksen ja muutoksen aineistosta.	Kaavaselostuksen kohdan 3.1.3 otsikko muutetaan lausunnossa ehdotettuun muotoon *rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö*.

Oulun museo- ja tiedekeskus / Rakennusperintö	
21.10.2026	**VASTINE**

Confidential

Hailuoto on kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY2009) sekä valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Kaavoitettavan alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet Marjaniemen majakka sekä Marjaniemen luotsi- ja majakka-asema. Kohteet muodostavat yhdessä rakennussuojelulailla suojellun kohteen Marjaniemen luotsi- ja majakkayhdyskunta. Alue on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä Rakennussuojelualue (SRS) ja osalle alueen rakennuksista on osoitettu suojelumerkintä. Myös kaava-alueen pohjoispuolella, Riutan kalastajakylässä, on useita suojeltuja rakennuksia. Oulun museo- ja tiedekeskus katsoo, että Marjaniementien leventäminen, jalankulku ja pyörätien rakentaminen sekä uuden pysäköintialueen lisääminen Marjaniementien pohjoispuolelle eivät merkittävällä tavalla heikennä alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisemaan liittyviä arvoja. Kaavaluonnoksessa on osoitettu alueita, joissa rakentaminen on mahdollista. Oulun museo- ja tiedekeskus katsoo, että alueille, joissa kaava mahdollistaa rakentamisen, tulee kaavamääräykseen lisätä mainінta, jossa edellytetään rakentamis- ja kunnossapitotoimenpiteiden sopeutumista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja maisemaan. Rakentamisen tulee noudattaa myös alueelle laadittuja rakentamistapaohjeita. Aluetta ja rakennuksia koskevista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.	Lisätään asemakaavan yleismääräyksiin lausekkeet edellytetään rakentamis- ja kunnossapitotoimenpiteiden sopeutumista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja maisemaan. Rakentamisen tulee noudattaa myös alueelle laadittuja rakentamistapaohjeita. Aluetta ja rakennuksia koskevista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Hailuodon luonnonsuojeluyhdistys ry, saateviesti	
21.10.2026	**VASTINE**
Saateviesti Asia: Hailuodon luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto Marjaniemen Nokan asemakaavan muutoksesta ja laajennuksen luonnosvaiheen aineistosta. Hailuodon luonnonsuojeluyhdistys kiittää lausuntopyynnöstä. Luonnonsuojeluyhdistys muistuttaa, että kaikessa kaavoituksessa pitää ottaa huomioon Hailuodon erityisasema	Asemakaavan laadinnassa on otettu huomioon Hailuodon erityisasema valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena sekä luonnonarvoiltaan monimuotoisena alueena. Maisema-arvoja on pyritty suunnittelussa säilyttämään ja vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa.

Confidential

kansallismaisemana ja saaren upeat luontoarvot. Luonto on myös ehdottomasti tärkein saaren matkailun vetonaula. Lähetteen mukaan kaavahanke pohjautuu alueella vuonna 2025 käynnistyneen Maantien 816 (Marjaniementie) parantaminen välillä Sauvola – Marjaniemi, Hailuoto -tiesuunnitelman laadintaan. Kovasti mainostettu ”Hailuodon silta” eli todellisuudessa pengertie, jossa on kaksi aukkoa, valmistui kesäkuun lopulla tämän vuoden (2026) aikana jopa hiukan etuajassa. On epäilty, että kiireessä, missä mm. osa vielä asutuista pääskyjen pesistä hävitettiin poikasineen, rakentajayhtiöt tavoittelivat aikaistumispalkkioita tai bonuksia. Tämä tapahtui taas kertaalleen mullistuneen entisen ”ympäristöhallinnon” (nykyinen lupa- ja valvontavirasto) avustuksella. ”Sillan” avaaminen ja sen mainostaminen ainakin Kaleva-lehdessä, radiossa ja somessa johtivat hetkittäin lähes katkeamattoman autojonon muodostumiseen pengertieltä Marjaniemeen ja toisen takaisin Marjaniemestä pengertielle. Kunnantoimiston lomaillessa roskat ja täyttyneistä säiliöistä levinneet kierrätysjätteet levisivät joksikin aikaa maisemaan ja niitä keräiltiin vapaaehtoisvoimin. Hetkittäin tien ylitys oli vaikeaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Tämä mm. johti siihen, että nyt puheena oleva asemakaavan muutos käynnistettiin kiireellisesti. Syksy on jo kuitenkin näyttänyt, että kuten ennen pengertietäkin, silloin heinä-elokuun uimaturismin, nyt ”siltaturismin” sesongin jälkeen rauha palautuu ainakin osittain jo syyskesällä. Maantie 816:n ja vastaavan Huikun ja Ojakylän välin tien leventäminen johtaisi toteutuessaan ajonopeuksien ja onnettomuusriskin kasvuun ja lisääntyviin eläinten kuolemiin. Nyt on tärkeää huolehtia siitä, että poikkeuskesän 2026 autoruuhkan ei kuvitella olevan pysyvä ilmiö, ja että sen takia ei ryhdytä toimiin, jotka aiheuttavat pysyviä vahinkoja luonnolle ja kulttuurimaisemalle. Vaikka pengertie on lauttaan verrattuna ratkaisevasti heikentänyt kevyen liikenteen, etenkin pyöräilyn edellytyksiä (lautan tarjoaman lepotauon tilalle pengertie toi tuulisen ja vaarallisen kapean rännin), pyöräteitten rakentaminen Huikusta Ojakylään ja Sauvolasta Marjaniemeen on välttämätöntä. Kuten olemme ennenkin korostaneet, kevyen liikenteen väylää ei pidä eikä tarvitse aina rakentaa autotien viereen. Se pitää turvallisuus- ja maisemasyistä linjata itsenäisesti kauemmas. Tähän asti tielaitos ja kunnan tekninen toimi ovat mennyt siitä, missä aita on matalin ja kevyt liikenne on sijoitettu autotien viereen, missä neuvottelutarve	Hailuodon silta on muutettu oleellisissa kohdissa muotoon Hailuodon pengertie. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.

Confidential

maaomistajien kanssa on vähäisin. Näin toteutettuna kevyen liikenteen väylä täydentää autotien levennyksen aiheuttamaa maisematuhoa, kun aukion reunalla kasvaneet melko alas asti oksaiset maisemapuut korvautuvat aiemman sisemmän metsän ”minihameisilla” suorarunkopuilla, joissa oksat ovat tupsuna latvuksessa. Jostain syystä Marjaniemen kaava, joka oli alunperin Swecolla, on tässä vaiheessa Rambollilla. Rambollin kaavaselostuksessa puhutaan virheellisesti Hailuodon ”sillasta”: ”Marjaniementien liikennemäärien odotetaan kasvavan merkittävästi Hailuodon sillan rakentamisen myötä”. Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunnossa vuonna 2023 (ks. liite) ja Maarit Vainion Hailuodon Luonto 7:n artikkelissa on kuvattu, kuinka kunnan teknisen toimen toteuttamaMarjaniemen entisaikojen avoimen maiseman tavoittelu ei tuonut entistä takaisin, vaan paljasti rumia yksityiskohtia ja tuhosi lukuisia tarreja tai sellaisiksi kehittymässä olleita petäjiä. Ote Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (2023) lausunnosta: ”Pihlajalehto ennen maiseman ”entisöintiä” - hienojen varpuslintuhavaintojen paikka Hailuodon kunnalle tehdyssä selvityksessä (1990) ”Ekologiset ja kulttuurihistorialliset lähtökohdat Marjaniemen alueen suunnittelulle” kirjoitettiin Nokan varpuslinnuista näin: ”Marjaniemi äärimmäisenä mereisenä niemennokkana pysäyttää usein kesäaikana harvinaisia eteläisiä varpuslintuja, mm. idänuunilintuja, mustapääkerttuja, kultarintoja ja satakieliä. Erityisen houkutteleva näyttää olevan pihlajavaltainen entisen perunapellon reuna (entisen) Perämeren tutkimusaseman ja vanhan männikön välissä.” Tätä ei luettu tai ainakaan otettu todesta kunnantalolla, koska kyseinen pienoislehto, ainakin sen suurimmat puut hakattiin Nokan ”maisemaentisöinnissä” talvella 2013–2014. Toimenpiteestä on kriittinen kuvaus Hailuodon luonnonsuojeluyhdistyksen Hailuodon Luonto -lehdessä (Vainio 2014). Samalla päätien pohjoispuolen melko sekalaisen mökkialueen puusto hakattiin suurimmaksi osaksi jopa poimien maisemapuuksi kehittymässä olevat tarrit pois, jolloin jätesäiliöt ja kannot alkoivat hallita maisemaa. Mökkialueen itäpuolelle muodostui jyrkkä avomaan raja tasaikäiseen, kaikkea muuta kuin perinteisen näköiseen nuoreen männikköön, ”keppihelvettiin”. On merkille pantavaa, että Swecon selvityksessä ei löydetty yhtään edellä	

Confidential

mainituista Marjaniemen lehtipuukeitaan entisistä tyyppilintulajeista. Toki selvitys oli tehty vain yhden vuoden yhtenä päivänä, mikä vähentää yleistettävyyttä. Luusilan entiselle pottumaalle ja sen reunoille kohonnut pihlajalehto tuhottiin, mutta jatkossa jäljellä olevat lehtipuut tulee säästää, ja entisöitymistä voitaisiin jopa edistää istuttamalla lehtipuita. Kaavaselostuksen (s. 85) mukaan ”muutamia merkittävimpiä vanhoja mäntyjä on osoitettu säilytettäväksi. Tämä kannattaa laajentaa myös koskemaan jäljelle jääneitä pihlajia.” Nyt tarkastelussa olevan kaavan luonnosvaiheessa luvussa ”kestävän elämäntavan mahdollistaminen” kirjoitetaan, että ”myös luonnonympäristön kannalta keskeiset arvokohteet (luo2-alueet ja suojeltavat puut) säilyvät”. Kuvan 22 tekstin mukaan kuitenkin (vain) ”osa varttuneemmista männyistä suositellaan säästettäväksi”. On pidettävä huolta, että koko nykyinen puusto maantien ja entisen Perämeren tutkimusaseman laboratorio- ja saunarakennuksen (missä kalasavustamo nyt) välissä säilytetään (VL-1). Kuvan 25 teksti kuuluu: ” Kuva otettu LT-alueelta lounaaseen päin. Kuva on kuitenkin otettu tieltä (LT-alue) kaakkoon päin. Joukkoliikenteen parantaminen pitää mainita joka kaavassa. Suuri osa Hailuodon liikenteestä on Huikun ja Marjaniemen välistä, ja vain pieni osa kävijöistä poikkeaa sivuteille. Linja-auton käyttö on erittäin halpaa. On huolehdittava riittävistä vuoroista, jotta Marjaniemessä voi käydä linjaautolla niin, että paikan päällä ehtii joka päivä oleskelemaan kunnolla. Tällä hetkellä sunnuntaina ei voi käydä, ainoastaan tulla tai lähteä. Varautuminen pengertien tuomaan henkilöautoliikenteen suureen kasvuun on ollut heikkoa. Huomiotta on jätetty autoliikenteen päästöt ja muut luonnolle aiheutuvat vahingot. Automäärää voi helposti vähentää lisäämällä joukkoliikennepalveluja. Tämän asian ajamisen kunta on laiminlyönyt. Vuoroliikenteen lisääminen palvelisi myös saaren asukkaita, etenkin ajokortittomia lapsia, nuoria ja ikäihmisiä. Sen jälkeen, kun Metsähallitus vuonna 2020 vastuuttomasti sulki Luontonäyttelyn, on Marjaniemestä puuttunut tila ja sisältö, jossa esiteltäisiin alueen ainutlaatuista luontoa. Pienet pitkospolkujen tietotaulut eivät riitä antamaan käsitystä esim. vuodenaikojen vaihtelun ja maankohoamisen vaikutuksista. Kaavaan tulee varata paikka tai paikkoja kattavan luontotiedon jakamiselle. Kaavaselostuksissa pitäisi käyttää tieteellisten esimerkiksi artikkelien tapaan viiteluetteloita.	

Confidential

Ainakin nykyisessä Rambollin ja yleisemminkin konsulttien käytännössä asian aikaisempien vaiheiden ja etenkin kansalaisjärjestöjen lausuntojen ja yksityisten mielipiteiden etsiminen on lähes mahdotonta ja ainakin hyvin työlästä. Annetut lausunnot, esimerkkinä tähän lainattu Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunto, puuttuvat tarjolla olleesta materiaalista.	
Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunto (lausuntoa on tiivistetty) Kaava-aineistossa on vakava puute, kun lähdeaineistosta puuttuu mm. juuri tällaisia tarpeita varten aikoinaan kaukonäköisesti teetetty selvitys ”Markkola, J. & Merilä, E. 1990: Ekologiset ja kulttuurihistorialliset lähtökohdat Marjaniemen alueen suunnittelulle. 22 s. + 12 liitesivua.” Selvitys on kunnan itsensä tilaama, ja sen pitäisi löytyä kunnan arkistosta. Lähetämme tässä yhteydessä kopion konsultille ja kuntaan. Selvityksen käsittelyalue on käsillä olevaa kaava-aluetta paljon laajempi, mutta siinä olevista ilmiöistä monet koskevat Nokkaa. Runsaassa 30 vuodessa luonnonolosuhteissa (jäätalvien lyheneminen, tähän mennessä kaksi talvea, jolloin Marjaniemen edustan ulappa ei ole jäätynyt) ja Marjaniemen rakentamisessa (erityisesti sataman laajentaminen on tapahtunut voimakkaita muutoksia), mutta monet selvityksen esille nostamat asiat ovat edelleen ajankohtaisia, ja niitä on syytä päivittää Vaikka kaavan pohjatyön osa ”Kulttuuriympäristöselvitys Hailuoto – Marjaniemen nokan alue. Rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi” näyttäisi sekin sisältävän vain yhden päivän käynnin, se on kuitenkin 75 sivua pitkä. Luontoselvityksessä viitataan vain yhteen kasvillisuusselvitykseen, ja mm. yhtään linnustoartikkelia ei ole mukana. Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen Aureola-vuosikirjassa on aina tietoja ja lukuja Marjaniemen muuttohavainnoista ja harvakseltaan mielenkiintoisista pesimälintuhavainnoista. Viimeisin julkaistu katsaus on vuodelta 2020 (Tapani Tapio ym. 2023: Pohjois-Pohjanmaan linnut 2020. Aureola vsk 43: 5-91). Katsauksissa vielä käsittelemättömistä, viimeisistä vuosista on kerääntynyt paljon tietoa lintutieteellisten yhdistysten (ja niitten keskusjärjestön BirdLife Suomen) Tiira-havaintojenkeruujärjestelmään. Valitettavasti ELY:t ja konsultit eivät käytä tätä aineistoa, vaikka sen määrä ja tieteellinen taso ylittävät linnustoasioissa monin verroin muut, kuten Luonnontieteellisen keskusmuseon aineiston. Aineiston	Osa lausunnon sisällöstä kohdistui Marjaniemen asemakaavan suunnittelualueen ulkopuolisille alueille, joten niihin liittyviä asioita ei tässä asemakaavassa pysty käsittelemään. Lausunnon antaja on mahdollisesti katsonut joitain asioita voimassa olevasta, vuonna 2023 valmistuneesta asemakaavasta. Suunnittelun pohjana on käytetty sekä hankkeen aikana laadittuja selvityksiä että aiemmin valmistuneita selvityksiä. Mahdolliset puutteet lähtöaineitoissa kirjataan tiedoksi tulevien selvitysten varalta. Asemakaavan laadinnassa on tiedostettu Marjaniemen linnuston rikkaus ja moninaisuus ja lajistoa on kuvattu kaavaselostuksessa. Asemakaavalla on kuitenkin vain rajallisesti vaikutusta lintujen elinmahdollisuuksiin alueella. Linnustovaikutuksia on avattu kaavaselostuksen luvussa 5.3.6. Asemakaava mahdollistaa voimassa olevan asemakaavan tapaan liikkumisen Marjaniemen pohjoisrannalla, mikä puolestaan mahdollistaa lintujen tarkkailua alueella. Suunnittelualueella toteutettiin kasvillisuusselvitys kesällä 2025, eikä lausunnossa mainittua perämerenmarunaa havaittu suunnittelualueella.

Confidential

käytöstä on olemassa melko vakiintuneet periaatteet, ja aineiston käyttöoikeuden korvaus alueelliselle lintutieteelliselle yhdistykselle on erittäin edullista. Tiira ei korvaa kunnolla tehtyjen hankearvioitten luontoselvityksiä varsinkaan alueilla, joissa retkeillään vähän, mutta Marjaniemen tapaisilla paikoilla sen tuottama aineisto on monin verroin parempaa kuin kiireessä tehdyt konsulttikäväisyt. Marjaniemen kaavan tapauksessa linnustotieto perustuu yhden (vuoden) yhden päivän käyntiin, mikä ei anna kattavaa kuvaa pesimälinnustostakaan. Vuosien varrella Marjaniemessä kaava-alueella on pesinyt kaava-aineistossa mainittujen lisäksi mm. ristisorsia, nuolihaukkoja, rantasipejä lehtokurppia, taivaanvuohia, lapinsirrejä, turkinkyyhky (ensimmäinen Pohjois-Pohjanmaan pesintä 1960-1970-luvun vaihteessa tai ainakin rakennettu pesä), käpytikka, käenpiika, niittykirvinen (vanhan, kärjen kalamökkikylän ja eteläpuolen dyyni- ja nummialueen tyyppilintu), punarinta, leppälintu, kivitasku, pensastasku, punakylki-, laulu, räkätti-, musta- ja kulorastas, lehtokerttu, mustapääkerttu (ainakin reviiri, myös talvehtinut), hernekerttu, pensaskerttu, ruokokerttunen Kengänperän puolella, pajulintu, idänuunilintu (ainakin reviirejä), hömö- ja sinitiainen, puukiipijä, mahdollisesti pikkulepinkäinen, varis, harakka, varpunen, pikkuvarpunen (Pohjois-Pohjanmaan ensipesintä 1960-luvun lopussa: mittojen perusteella ruotsalaista, pitkäsiipisempää kantaa kuin Kaakkois-Suomessa), peippo ja järripeippo, urpiainen, hemppo 1970-1980-luvulla, viherpeippo ja –varpunen, punatulkku, iso- ja pikkukäpylintu, punavarpunen, pajusirkku. Myös eteläinen luotokirvinen on laulanut ja pitänyt reviiriä Marjaniemen kärjen etelälaidalla. Hailuodon kunnalle tehdyssä selvityksessä (1990) ”Ekologiset ja kulttuurihistorialliset lähtökohdat Marjaniemen alueen suunnittelulle” kirjoitettiin Nokan varpuslinnuista näin: ”Marjaniemi äärimmäisenä mereisenä niemennokkana pysäyttää usein kesäaikana harvinaisia eteläisiä varpuslintuja, mm. idänuunilintuja, mustapääkerttuja, kultarintoja ja satakieliä. Erityisen houkutteleva näyttää olevan pihlajavaltainen entisen perunapellon reuna Perämeren tutkimusaseman ja vanhan männikön välissä”. Swecon selvityksessä Marjaniemen kautta muuttavat linnut on mainittu vain luvussa (9) ”huomionarvoinen lajisto”. Selvityksessä muuttoa ei tutkittu ollenkaan, vaan taulukkoon on koottu sattumalta ”eliölajit-tietokantaan tallennetut lintutiedot, jotka koskevat kevätmuuttoa vuoden 2008 toukokuussa (5.5.-30.5.2018) 1 km säteellä Marjaniemestä”.	

Confidential

Tämä ei ole samantekevää, koska Marjaniemi on Perämeren parhaita meri- ja arktisen muuton seurantapaikkoja, ja tämä täytyisi olla myös alueen käytön suunnittelun yksi peruste: On huolehdittava siitä, että Marjaniemen kärki säilyy vapaasti ja helposti tavoitettavana muutontarkkailupaikkana, ja sinne lisätään hienovaraisesti muuton seurantaa edistäviä fasiliteetteja, penkkejä, mahdollisesti tuulensuojaseinämää, pidetään sataman WC-tilat auki ympäri vuorokauden (muuton tarkkailu alkaa loppukeväällä klo 2-3) jne. Koska Marjaniemen aallonmurtajillakin pesii lintuja, mm. vähentynyt ja nyt erittäin uhanalainen karikukko, on tärkeää, että ohjataan kävijät pysyttelemään rauhallisesti kulkureittien keskellä ja tarkkailupaikalla. Luontoselvityksen mukaan (Sweco 2018) ”maastokäynnillä 14.6.2018 kartoitettiin kaava-alueen kasvillisuutta”. ”Pohjatietoina oli Marjaniemen alueen kasvillisuusinventointi vuodelta 2008 (Karita Saravesi). Muita lähtö- tietoja olivat peruskartta, ilmakuvat sekä ympäristöhallinnon Karpalo- ja Eliölajit-tietokantojen (uhanalaiset lajit, Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus).” Kasvilajiston inventoinnissa yhden päivän käynti yhtenä vuonna ei ole yhtä vajavainen kuin linnustotöissä, mutta ei se kovin hyvää kuvaa anna. Luontoselvityksen mukaan ”maastokäynnillä 14.6.2018 kartoitettiin kaava-alueen kasvillisuutta”, ja ”Pohjatietoina oli Marjaniemen alueen kasvillisuusinventointi vuodelta 2008 (Karita Saravesi)”. Selvityksessä ei ole mainittu erittäin tärkeää lajia, jota on uudelleen löydetty kaava-alueen rajoilta - perämerenmaruna vuonna 2012. Oulun yliopistolla varmistettiin pienistä näytepalasista ja valokuvista, että kyseessä pitäisi olla puhdas perämerenmaruna eikä paljon yleisempi ketomaruna-perämerenmarunaristeymä. Marjaniemen perämerenmaruna löytyi uudelleen kesällä 2012, ja on säilynyt siitä lähtien. Tiedon olisi pitänyt olla löydettävissä Oulun yliopiston kasvimuseolta vuonna 2018, kun Swecon luontoselvitys on tehty. Myös Oulunsalon Riutunkarista perämerenmarunaa tai hyvin sen näköistä kasvia on löytynyt viime vuosina. 24.6.2023 lyhyellä käynnillä asemakaava-alueen etelärajan tuntumasta löytyi neljä perämerenmarunamätästä, joissa oli yhteensä yli 80 vartta nupuillaan ja 10 taimea. VL-1 ”Lähivirkistysalue. Alueelle saa sijoittaa leikki- ja oleskelualueen, info- ja sadekatoksen, sekä kierrätyspisteen ja saniteettitiloja katettuun tilaan niin, että niistä ei aiheudu vaaraa pohjaveden puhtaudelle. Alueelle ei saa sijoittaa pysäköintiä. Alueella tulee säilyttää järeää puustoa.”	

Näin on merkitty ainakin päätien ja entisen Perämeren tutkimusaseman laboratorio- ja huoltorakennuksen (nykysin mm. kalasavustamo Hailuodon Halstari) välinen itä-länsisuuntainen osin puustoinen alue. Kohde kärsi vaurioita maiseman ”entisöinnissä” 2013-2014. Kaavaselostuksen teksti on hyvä, vaikka järeän puuston lisäksi muukin puusto on syytä säästää. RM-3 (kaavaselostuss. 81) ”Keskeinen RM-3 alue on tarkoitettu isommalle matkailu- tms. palvelutoiminnalle, ”eko-huoneistohotellille”, joka voi tarjota työpaikkoja ja ympärivuotisia palveluita esim. luontomatkailijoille. Eko-huoneistohotelli on hyvä rakentaa monikäyttöiseksi niin, että se voisi tarjota aiempaa pidempinä matkailusesonkiaikoina suhteellisen edullista majoitusta, joka kasvattaisi Hailuodon palveluiden kysyntää ja vahvistaisi palveluita. Hiljaisempina aikoina ekohotellin voisi vuokrata koulutus- ja kurssikäyttöön, tai hoivapalveluyrittäjälle (esim. omaishoitajien lomitus-palvelu: pääosa majoitustiloista esteettömiä ja osa matkailijoille). Kerrosluku on valittu niin, että se mahdollistaa rakentamisen 3. kerrokseen, josta on näkymiä meren, kalastajakylien ja majakan suuntaan. Tavoitteena on luonnon ilmiöiden (tähdet, myrskyt, arktinen muutto) tarkkailu näköalatasanteelta tai ravintolasta.” Uusien hotellien kaavoitus saattaa olla turhaa, kun edes Luotsihotelli ei ole pitänyt oviaan auki tähän asti kuin muutaman kuukauden vuodessa. Luetellut luonnonilmiöt kannattaa esitellä, mutta kaikkia ei ole järkevää tarkkailla sisätiloista tai edes rakennusten parvekkeilta, koska ne näkyvät paremmin ulos. Erityisen huono idea on arktisen muuton tarkkailu kaukana rannasta, kun lintujen näkeminen ja etenkin tunnistaminen onnistuu ylivoimaisesti parhaiten aivan Nokan kärjestä, jonka r-si merkintä pitää muuttaa tl-1:ksi tai laittaa paremmin kuvaava tarkkailupaikan merkintä, sillä kärkiaallonmurtajan levikkeellä torni on tarpeeton, kun levikkeeltä on täysin esteetön 360 asteen näköala.	

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos	
07.10.2026	**VASTINE**
Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja lausuu seuraavaa: Pelastusviranomainen muistuttaa, että pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan kunnan velvollisuus on huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa	Asemakaavassa ei osoiteta muutoksia suunnittelualueen vesihuoltoverkostoon. Asemakaavassa osoitettu tie- ja katuverkosto mahdollistaa

Confidential

määritellyllä tavalla. Kunnan tulee huolehtia sammutusveden ottopaikoista ja luonnonvesilähteistä. Tämä tulee huomioida myös uusien alueiden kaavoituksessa sekä kaavamuutoksissa. Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon tehokkaan pelastustoiminnan vaatimukset. Pelastuslain (379/2011) 11 §:n mukaan hälytysajoneuvoille tarkoitetut tiet ja muut kulkuyhteydet on pidettävä ajokelpoisina ja esteettöminä. Lisäksi teiden tulee mahdollistaa pelastustoimen tehtävien hoito. Liikennejärjestelyiden tulee mahdollistaa kaava-alueella olevien kohteiden mahdollisimman hyvä saavutettavuus myös pelastuslaitoksen raskailla ajoneuvoilla. Pelastusviranomainen suosittelee sitovan rakennusalueen rajan merkitsemistä vähintään 4 metrin etäisyydelle rakennuspaikan naapurin puoleisesta rajasta siten, että naapurirakennusten väliseksi etäisyydeksi tulisi ympäristöministeriön paloturvallisuusasetuksen (848/2017) 29 §:n mukainen 8 metriä. Mikäli rakennusten välinen sallittu etäisyys on pienempi kuin 8 metriä, tulisi kaavamääräyksiin lisätä maininta asetuksen vaatimuksesta palon leviämisen rajoittamiseen. Kaavoitustyön yhteydessä tulee varmistaa, että alueella on riittävästi pysäköintialueita sen toimintojen luonne huomioon ottaen. Suunnittelualue sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle ja sen valuma-alueelle. Kaavoitettavalle alueelle ei esitetä teollisuutta. Tulvauhan alaiselle alueelle ei saa sijoittaa maanalaisia kemikaalisäiliöitä.	hälytysajoneuvojen esteettömän liikkumisen alueella. Asemakaavassa ei esitetä sitovia rakennuspaikkoja.

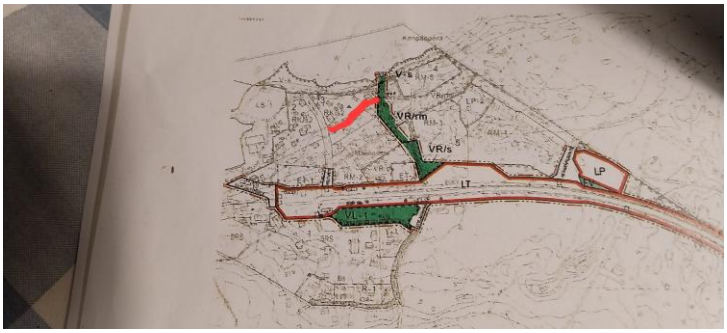
Mielipiteet

Mielipide 1	
ei pvm, 10 allekirjoittajaa	**VASTINE**
Ilmoitamme mielipiteenämme / muistutuksenamme vireillä olevaan asemakaavaan seuraavaa: Huomautus kaavaluonnoksessa esitettyjen liikenneyhteyksien järjestämisestä uudelle kaupalliselle loma-asuntoalueelle vanhan kalastajakylän Riutantien ja Riutankujan kautta Kaavamerkinnällä pp/t (Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu) on esitetty kulku	Karttakaaviossa esitetty Riutankuja ei kuulu kaavamuutoksen alueeseen. Kyseinen pp/t on jo voimassa olevassa Marjaniemen Nokan asemakaavassa. Sen linjausta ei muuteta tässä yhteydessä, sillä se on kaavamuutosalueen ulkopuolella.

Confidential

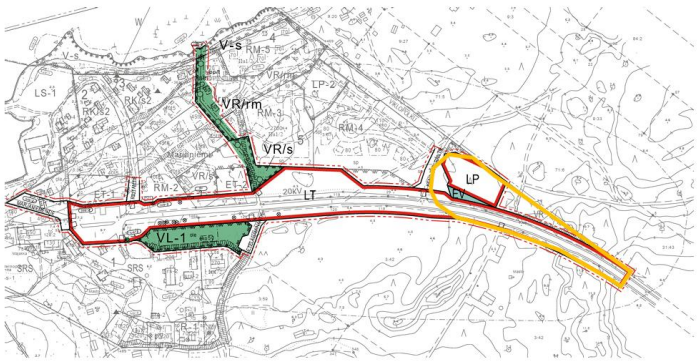
suojellun vanhan kalastajakylän korttelin 3(RK/s2) eteläpuolelle kahtena erillisenä kulkureittinä. Tiet ovat kaavaehdotuksessa osoitettu yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle, ja sen kautta on tarkoitus järjestää ajoneuvoliikenne uusille loma-asunnoille. Vaadimme, että läpikulkua Riutantien ja Riutankujan kautta ei toteuteta, ja että nykyiset tiet säilyvät vain alueella olevien kalamajojen käytössä. Mikäli kulku uudelle rakennettavalla alueelle toteutetaan kaavaehdotuksen mukaisesti, se aiheuttaa häiriötä olemassa olevalle rakennuskannalle ja niiden käytölle. Jo nykyisin on nähtävissä, että siltayhteyden valmistuttua ajoneuvoliikenne alueella on lisääntynyt voimakkaasti, ja ajoneuvoilla ajetaan kalastajakylän ympärillä kieltomerkeistä huolimatta. Ajoneuvokulkua ei ole mahdollista rajoittaa puomein tai muilla kiinteillä esteillä, koska olemassa olevalle rakennuskannalle on oltava toimiva ajoneuvokulku. Lisääntyvä liikenne Riutankujan ja Riutantien kautta uudelle alueelle aiheuttaa myös melu- ja pölyhaittaa vanhan kalastajakylän alueelle. On huomattava, että suojellut kalamajat eivät ole rakenteiltaan ajoneuvoliikennemelua vastaan suunniteltuja, ja jälkikäteen teknisten muutosten tekemisen mahdollisuus niihin erityisesti kaavamääräysten ja rakennussuojelun takia on hyvin rajallista. Nyt rakennettavat loma-asunnot tulevat lisäksi vuokrakäyttöön ja alueelle suunnitellaan muutakin kaupallista toimintaa, joka voi aiheuttaa myös yleistä rauhattomuutta tiheään vaihtuvine käyttäjineen. Nykyisin olemassa olevat tiet ovat myös rakenteiltaan riittämättömät suurelle ajoneuvomäärälle. Vaadimme, että kulkuyhteys uusille loma-asunnoille toteutetaan uuden alueen puolelta, ja että Riutantien ja Riutankujan kautta ei järjestetä yhteyttä uusille loma-asunnoille. Mikäli tie toteutetaan kaavaluonnoksen mukaisesti, se on myös omiaan heikentämään jo olemassa olevien suojeltujen kalamajojen rahallista- ja käyttöarvoa. On kohtuutonta, että etenkin kesäkautena nykyisinkin erittäin vilkas kevyt liikenne ja nyt uusille kaupallisille loma-asunnoille suuntautuva ajoneuvoliikenne ollaan ohjaamassa olemassa olevien suojeltujen kalamajojen ikkunoiden alta. Käytäntö on myös osoittanut, että villi ajoneuvopysäköinti tulee aiheuttamaan edelleen pahenevia ongelmia lisärakentamisen takia. Muistutuksen jättäjät: Alueen mökkiläiset	

Confidential

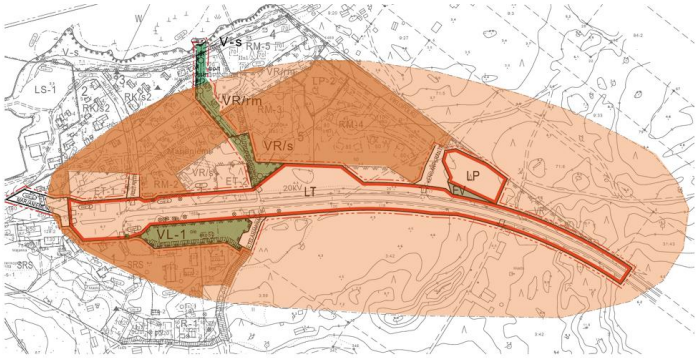
Mielipide 2	
ei pvm, 1 allekirjoittanut	**VASTINE**
Mielestäni suunnitelmassa oleva riutan kuja pitäisi jättää rauhaan,vanhat riutan mökit tulevat kärsimään suunnitellusta rannimaisen tien tulevasta käytöstä merkittävästi, mökkien rauha ja idyllisyys kärsii.liian lähelle vanhoja kalastusmökkejä tulisi tämä reitti.nykyinenkin ihmismäärä aiheuttaa kaikenlsisia häiriö ilmiöitä meille vanhoille asukkaille.elikkä,tehkää metsänpulelta kuluyhteydet tuleville suunnitelmille ja jonkin muotoinen aita pongausmökkien ja riutan väliin kuten kylän puoli rajallekkin olisi kohtuullinen. Tuo punainen on riutankuja. Jättäkää se rauhaan terv NN riutankujan pääty asukas..... 	Karttakaaviossa esitetty Riutankuja ei kuulu kaavamuutoksen alueeseen. Kyseinen pp/t on jo voimassa olevassa Marjaniemen Nokan asemakaavassa. Sen linjausta ei muuteta tässä yhteydessä, sillä se on kaavamuutosalueen ulkopuolella.

Mielipide 3	
19.10.2026, 1 allekirjoittanut	**VASTINE**
Hailuodon Marjaniemen Nokan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen valmisteluvaiheen kuulemiseen Marjaniemen Nokan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteet ovat tiukasti rajatut, mutta suunnittelulla voidaan oleellisesti vaikuttaa Marjaniemen alueen tärkeisiin toimintoihin kuten vedenottamoon ja kalasatamaan sekä vaikuttaa turistivirtojen hallintaan ja alueen turvallisuuteen. Vedenottamon käytön turvaaminen Marjaniemen vedenottamo on erittäin tärkeä vedenottopaikka koko Hailuodon saaren asutukselle ja yrityksille. Vedenottamo on lisännyt Hailuodon Vesihuollon vedentoimitusvarmuutta ja Marjaniemen vedenottamo on olennainen osa Hailuodon vesilaitoksen kyvystä toimittaa talouskelpoista vettä asiakkailleen. Siksi koko vedenottamon valuma-alueen poikki kulkeva yleinen maantie on valtava riski kunnalliselle vesilaitokselle.	Kaavaratkaisu perustuu tiesuunnitelmaan. Näin ollen tiesuunnitelmaa koskeva palaute, kuten tielinjaus tulee esittää osana tiesuunnitelmaprosessia. Tiesuunnitelmassa ja asemakaavassa on osoitettu kattavasti erilaisia toimia, joilla Marjaniemen arvokasta pohjavesialuetta pyritään suojelemaan. Hulevesiviemärin suunnittelun yhteydessä on arvioitu, että sen rakentaminen ei aiheuta häiriötä vedenottamon toiminnalle. Osa mielipiteen kommenteista koskee suunnittelualueen ulkopuolisia alueita,

Confidential

Tie linjaus satamaan olisi voitu jo kaavan aikaisemmassa vaiheessa miettiä uudelleen ja kiertää vedenottamon valuma-alue sen eteläpuolelta pääosin kunnan omistamaa maata hyödyntäen. Kunnalla on kaavoitusmonopoli, jonka turvin yhteyden siirto ei olisi ongelma. Olisi myös syytä pohtia, että onko yleisen tien ulottamisella vedenottamon valuma-alueelle jokin erityinen merkitys, sillä joka tapauksessa tie päättyy umpikujaan eikä alueella ole riittävää pysäköintiä. Suurin osa Marjaniemessä käyvistä ajoneuvoista ei edes pysäköi alueelle vaan käy vain kääntymässä alueella. Ajoneuvoista aiheutuva riski vedenottamolle on suuri. Esimerkiksi viime kesänä yksi henkilöauto oli särkenyt öljypohjansa kaava-alueelle tultaessa ja levittänyt öljynsä koko vedenottamon valuma-alueen matkalla maantielle pysähtyen satama-alueelle. Asiasta ei oltu tehty ilmoitusta pelastusviranomaisille. Entäpä, jos autoilija olisi huomannut tapahtuneen aiemmin ja pysäyttänyt autonsa tien sivuun, jossa ajoneuvoja on pysäköitynä toistuvasti. Puhdas talousvesi ja sen riittävyyden tulee olla ykkösprioriteetti Hailuodon kunnalle. Kaikki tiedämme, että uuden vedenottamon rakentaminen muualle olisi taloudellisesti mahdotonta saaren pohjaveden korkeiden rauta- ja magnaanipitoisuuksien vuoksi. Toisaalta vedenkulutus ei todennäköisesti vastaa suuren puhdistamon vaatimaa kulutusta. Vedenottamon turvaamiseksi ja turistivirtojen hallitsemiseksi yleinen tie tulee päättää välittömästi kaava-alueelle tultaessa, joka on esitetty oheisessa kuvassa oranssilla värillä. Nykyinen tiealue voi näin palvella pp/t (yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu) merkittynä katualueena ammattiliikennettä, satamankäyttäjiä, huoltoajoa, tonttiliikennettä ja hallitusti mm. kalahallin, kalasavustamon, ja hotellin asiakasliikennettä.	joihin ei tässä kaavassa pystytä vaikuttamaan. Muilta osin mielipide merkitään tiedoksi.

Confidential

Katualue voidaan sulkea puomilla, joka rauhoittaisi turistikauden aikaisen liikenteen tehokkaasti ja ohjaisi ajoneuvojen pysäköinnissä niille varatuille alueille mm. Sumpussa ja mahdollisesti muilla myöhemmin kehitettävillä alueilla. Järjestely tarjoaisi myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia alueen erilaisten kuljetuspalveluiden tarjoamisen muodossa. Uskon myös, että jalan tai pyöräillen Marjaniemen nokalle liikkuvat asiakkaat ovat valmiimpia käyttämään alueen palveluja, mitä ne sadat kulkijat, jotka vain käyvät kääntymässä satamassa. Kaavaluonnoksessa on esitetty johtoa, eli tiealueen hulevesien poistoviemäriä, varten varattu alue aivan vedenottamon rakennettujen laitteiden läheisyydestä. Onko tämä sijoittelu turvallinen? Reitti on lähellä alueen matalinta aluetta, mutta nykypäivänä viemärin sijoittaminen jollekin toiselle linjaukselle ei liene mahdotonta. Tällä kaavalla ei ratkaista piha-alueiden hulevesien keräämistä, käsittelyä ja poisjohtamista vedenottamon valuma-alueella, joten kunnan tulisikin toteuttaa oma suunnittelunsa kaavan kanssa samassa yhteydessä, jotta vesien poisjohtamisessa voidaan hyödyntää samaa infraa mahdollisimman kattavasti. Alla olevassa kartassa vedenottamon valuma-alue merkitty punaisella varjostuksella ja mahdolliset rakentamisen alueet, joilla pysäköinnin/autopaikkojen hulevesien kerääminen on toteutettava, tummemmalla varjostuksella. Nykyistä tiealuetta voitaisiin hyödyntää jatkossa myös vanhan luotsiaseman -alueen ammatti- ja asiakaspysäköinnin toteutuksessa, koska nykyinen pysäköinti tapahtuu päällystämättömällä piha-alueella. Tulisiko kaava-alueelle osoittaa useampia johdolle varattuja alueita, entä miten alueen viemäröinnin, sähkö ja valokuitukaapeloinnin vaatimat reitit vedenottamon valuma-alueella. Edellyttävätkö ne tarkempaa suunnittelua kaavassa? Kalasataman käytön turvaaminen Marjaniemen maankäyttö on historiallisesti	

Confidential

perustunut satamapaikkaan, jota on käytetty niin kalastuksessa kuin merenkulussa. Alueen rakentuminen on tapahtunut satamapaikkaan liittyvistä tarpeista. Satama onkin Hailuodon tärkein satama, joka mahdollistaa monenlaisen elinkeinotoiminnan merelle. Kesäaikana satama on kuitenkin muuttunut yleiseksi pysäköintialueeksi, joka estää tehokkaasti kalasataman käytön niin ammatti- kuin harrastuskalastukseen sekä muuhun veneilyyn liittyvään satamakäyttöön. Kiinteän yhteyden avautumisen jälkeen tilanne on enemmän kuin konkretisoitunut. Yleinen tie on päättynyt kääntöpaikalle ennen nykyistä Luovo-hotellia. Aikaisemmin satamaan laskevan tien yläpäässä oli liikennemerkki, joka kielsi ajoneuvoilla ajon satamaan, vain sataman käyttäjillä oli lupa ajaa satamaan. Liikennemerkki on kuitenkin kadonnut 2000-luvulla ilmeisesti jonkin Siikamarkkinatapahtuman yhteydessä. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava, että kalasatama on rakennettu ja maa-alue vuokrattu kunnalle ainoastaan kalastuksen tarpeisiin. Se, että kalastuselinkeinon harjoittajia on tällä hetkellä vain muutamia, ei saa tarkoittaa sitä, että kunta suunnittelullaan lopettaa huoltovarmuuden kannalta elintärkeän elinkeinon kokonaan. Uuden sataman rakentaminen muualle Hailuodon länsirannalle on taloudellisesti ja luonnonsuojelun näkökulmasta mahdotonta, joten Marjaniemen kalasataman kehittyminen nimenomaan kalastuksen mahdollistamiseksi tulee huomioida kaavassa poistamalla kaavaan merkitty tiealueen levennys kalasatamaan. Tie tule merkitä merkinnällä pp/t tai vastaava. Kalasatamaan johtavalle tielle on palautettava liikennemerkki, jolla kielletään kalasatamaan ajo asiattomilta. Satama-alueen pysäköinti riittää ammatti- ja harrastekalastajille sekä kalasatamassa tai kalahallilla asioiville. Alueen turvallisuus Koko Marjaniemen Nokan asemakaavan alueen turvallisuus on heikentynyt oleellisesti hallitsemattomien turistivirtojen vuoksi. Ajoneuvojen pysäköinti täyttää niin kalasataman kuin erityisesti yleisen tien vierustan vedenottamon valuma-alueella. Kunnan lisäämät rajoitetun pysäköinnin pysäköintialueen satamassa ovat voineet lisätä vedenottamon valuma-alueelle pysäköintiä. Ajoneuvojen ohjaaminen Sumppuun, jossa on jo nyt pysäköintitilaa huomattavalle määrälle ajonauvoja, ja varmasti kohtuudella rakennettavissa lisää, ei toimi, kun auton voi jättää minne haluaa ja toisaalta opastus/valvonta ei ole riittävä. Tästä on seurannut se, että Marjaniemeen on viimeisen kilometrin matkalla yksisuuntainen liikenne. Tällaisessa tilanteessa hälytys ajoneuvojen voi olla	

Confidential

mahdotonta päästä kohteeseensa. Huoli turvallisuudesta on aito ja siihen pystytään vaikuttamaan erityisesti kaavoituksella ja ajoneuvotulvan katkaisemisella ennen Marjaniemeä, jonka olen esittänyt aiemmin perustellusti tässä mielipiteessäni. Tämä ei kuitenkaan yksin riitä vaan kunnan ja valtion on lisättävä opastusta alueen käyttöön ja tarjottava pysäköintiratkaisuja. Marjaniemi on hailuotolaisille niin arvokas kohde, että sen saavuttamiseen tuleekin nähdä vaivaa. Turismi perustuu elämyksellisyyteen, joka saavutetaan Marjaniemen osalta nykyistä voimakkaampana, kun paikan päälle pääsemiseksi vaaditaan pysähtymistä ja rauhoittumista mm. kävelyn tai pyöräilyn muodossa.	

Confidential